

СИЛАБУС КУРСУ
«Психологія батьківства»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «053 Психологія» (ОПП «Практична психологія»)
 педагогічного факультету

Назва курсу	«Психологія батьківства»
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Олександра Кониського 8 / 14, 10 поверх
Контактна інформація щодо викладача	Лелюх-Степанчук Ольга Олександрівна o.o.leliukh-stepanchuk@udu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Щовівторка з 11.00 до 14.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Засвоєння дисципліни ґрунтується на професійних знаннях, уміннях та навичках, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Психологія сім'ї»
Мета та завдання курсу	<p>Мета: формування знань, умінь та навичок аналітичної та практичної роботи в галузі психології батьківства; розкриття психологічних особливостей батьківства, роль сім'ї в соціалізації дитини, озброїти практичних психологів знаннями про причини криз у період батьківства і оволодіти техніками надання батькам психологічної допомоги.</p> <p>Завдання: засвоєння понятійно-категоріального апарату психології батьківства, основних теоретичних та науково-практичних проблем психології батьківства; методів, технологій та технік роботи пренатального психолога та психолога у роботі з батьками; ознайомити з теоретичними і практичними підходами супроводу вагітності, як складного елементу батьківства; розкрити основні теоретичні моделі, закономірності, чинники та механізми становлення батьківства; висвітлити чинники та концепції дестабілізації батьківських стосунків; встановити роль батька і матері у процесі формування особистості дитини; розкрити сутність кризових періодів батьківства; окреслити модель психологічно здорових стосунків у системі батьки-діти.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Вікова психологія», «Психологія сім'ї», «Психологія особистості», «Психодіагностика», «Психологічне консультування»
Інформація про курс (про що йде мова)	<p>Курс «Психологія батьківства» складається з <i>двох модулів</i>. У змісті першого модуля «Базові засади психології батьківства» висвітлюються методологічні засади, концепції й актуальні проблеми психології батьківства, розглядається роль батьків та особливостей сім'ї у гармонійному формуванні особистості підростаючого покоління.</p> <p>У змісті другого модуля «Психологічний супровід батьківства» висвітлюються модель формування батьківської компетентності молодого подружжя, психологічні аспекти планування вагітності, психологія вагітності та материнства особливості розвиток психіки в пренатальний період, психологічні аспекти пологів та технології психологічного супроводу батьківства</p>

Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсом дає можливість оволодіти знаннями для спеціалістів у сфері психології, які допоможуть у практичній діяльності працюючи з батьками, дітьми, а також сформується розуміння та особливостей впливу стилів батьківського виховання на психологічний розвиток та життєвий шлях дитини а також на загальний психологічний стан сім'ї.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Психологія батьківства» є варіативною.
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	<p>У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчається, з одного боку, опановуючи знання з курсу знайти відповіді на багато особистих питань стосовно власних стосунків із батьками та дітьми, а з іншого боку - оволодіває знаннями і вміннями, які потрібні для роботи з батьками.</p> <p>Головний аргумент: курс допомагає у оволодінні основними теоретичними положеннями та поняттями, основними методиками та методами для успішної роботи психолога у системі батьківських стосунків, психологічного супроводу вагітності, пологів та після полового періоду.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР16. Здатність організовувати міжособистісні контакти, здійснювати діагностичну роботу, профілактичні та корекційно-розвивальні програми для дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку.</p>
Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікророзкладання, інверсії, емпатії, інциденту, вирішення кейсів, дискусії.</p> <p>Рольові та ділові ігри.</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p>Модуль 1. «Базові засади психології батьківства»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системний підхід до розуміння психологічного змісту батьківства 2. Стадії розвитку батьківства 3. Батьківська компетентність: зміст та структура 4. Вплив особистісної зрілості батьків на характер сімейного виховання 5. Залежність сімейного виховання від кількості дітей

	<p>6. Батьківські ролі та функції. Модуль 2. «Психологічний супровід батьківства» 1. Модель формування батьківської компетентності молодого подружжя 2. Психологічні аспекти планування вагітності 3. Психологія вагітності та материнства 4. Розвиток психіки в пренатальний період 5. Психологічні аспекти пологів 6. Технології психологічного супроводу батьківства 7. Психодіагностика батьківства</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Булатевич Н. М. Організація діяльності психологічної служби : навчальний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 448 с. 2. Булатевич Н. М. Особливості формування сенсорного досвіду в пренатальний період. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія “Психологія. Педагогіка. Соціальна робота”. 2011. Вип. 2. С. 33-36. 3. Булатевич Н. М. Перинатальна психологія та психологія батьківства: історія та сучасність. Проблеми емпіричних досліджень у психології. Вип. 2. Київ : Гнозис, 2009. 412 с. С. 354-360. 4. Бондарчук О.І. Психологія сім’ї. – Київ, 2001. 5. Васильченко О. М. Батьківство як чинник формування психологічної зрілості особистості / Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України «Актуальні проблеми психології» у 12 томах / за ред. В.О. Моляко. – Т 12. – Вип. 12. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – с. 70-77. 6. Затворнюк О.М. Психологія сім’ї. – К.: Слово, 2018.- 182 с. 7. Молода сім’я України 90-х / За ред. Ю.М. Якубовой. - К.: АЛД, 1996. 8. Семиченко В.А., Заслуженюк В.С. Психологія та педагогіка сімейного спілкування: Навч. посібник для студентів ВНЗ. - К.: Веселка, 1998. - 214 с. 9. Психологічна допомога сім’ї: Посібник /За ред. З.Г. Кісарчук. – К.: ОП «Житомирська облдрукарня», 1988. – 182 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Батьків не обирають...: Проблеми відповідального батьківства в сучасній Україні / За ред. Ю.М. Якубовой та ін. - К.: АЛД, 1997. 11. Булатевич Н. М. Психічне життя до народження: розвиток та виховання сенсорної сфери. Актуальні проблеми психології : збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Том XI. Соціальна психологія. Вип. 6. Книга І. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 502 с. С. 93-101. 12. Булатевич Н. М. Психологічні аспекти супроводу батьківства. Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць. Вип. 743. Педагогіка та психологія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. 310 с. С. 15-19. 13. Говорун Т.В., Шарган О.М. Батькам про статеве виховання дітей. - К.: Рад. шк., 1990. - 160 с. 14. Гроф С. Психологія майбутнього: уроки з сучасних досліджень свідомості. Львів : Афіша, 2015. 238 с 15. Дем’янюк Т.Д., Ситник Г.І. Організація роботи з батьками. - Рівне, 1997. - 78 с. 16. Пачковський Ю., Корнієнко І. Методика „Кінетичний малюнок сім’ї”// Психолог. - 2004. - №8. 17. Прийменко В. Дефекти сімейного виховання // Психолог - № 34 (вересень), 2005 р. - С. 29-32. 18. Яблонська Т. М. Розвиток ідентичності дитини в системі сімейних взаємин :

	<p>монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 444с</p> <p>19. Handbook of Prenatal and Perinatal Psychology: Integrating Research and Practice / Ed. By Evertz K., Janus L., Linder R. Springer International Publishing, 2020</p> <p>20. The Oxford Handbook of Perinatal Psychology / Edited by A. Wenzel. Oxford University Press, 2016. 712 p.</p>			
Політика курсу	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p>Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>			
Політика оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру			
	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії	8	5	40
	ІНДЗ	30	1	30
	Модульна контрольна робота	15	2	30
	максимальна кількість балів 100			
	<p>Залік 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять</p>			

